

Arealbruk, natur og fornybar energi – vanskelig dilemma som krever smarte løsninger

Dagmar Hagen

Intakt natur er det
viktigste vi har

Foto: D.Hagen/NINA

Foto: F.Kroglund

Foto: D.Hagen/NINA

Foto: D.Hagen/NINA

Foto: Statnett

Foto: D.Hagen/NINA

Foto: E.L.Dahl/NINA

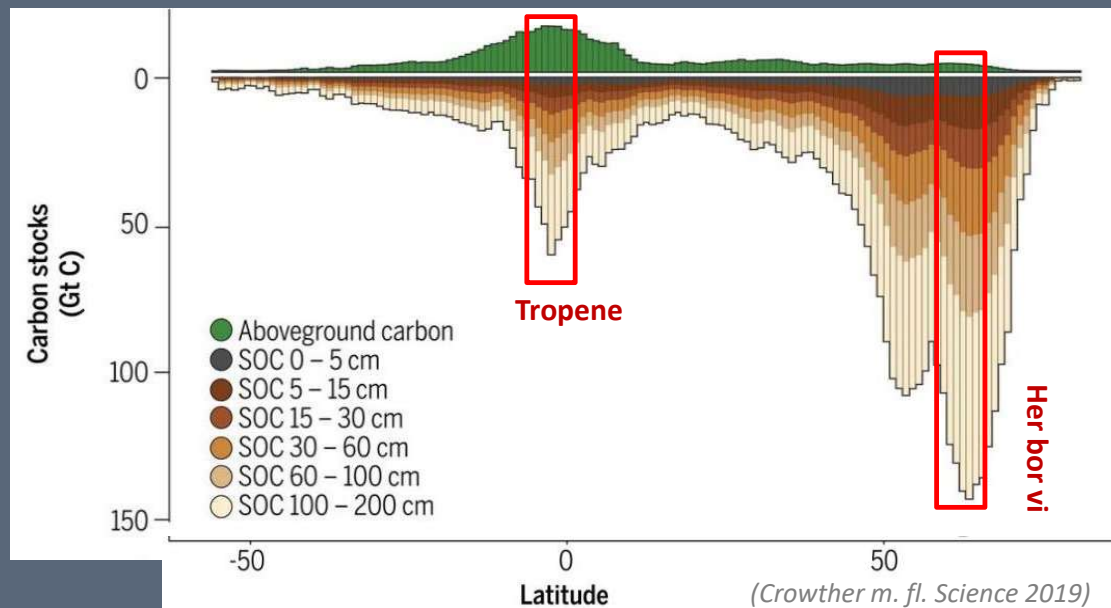
Foto: D.Hagen/NINA

Natur under press

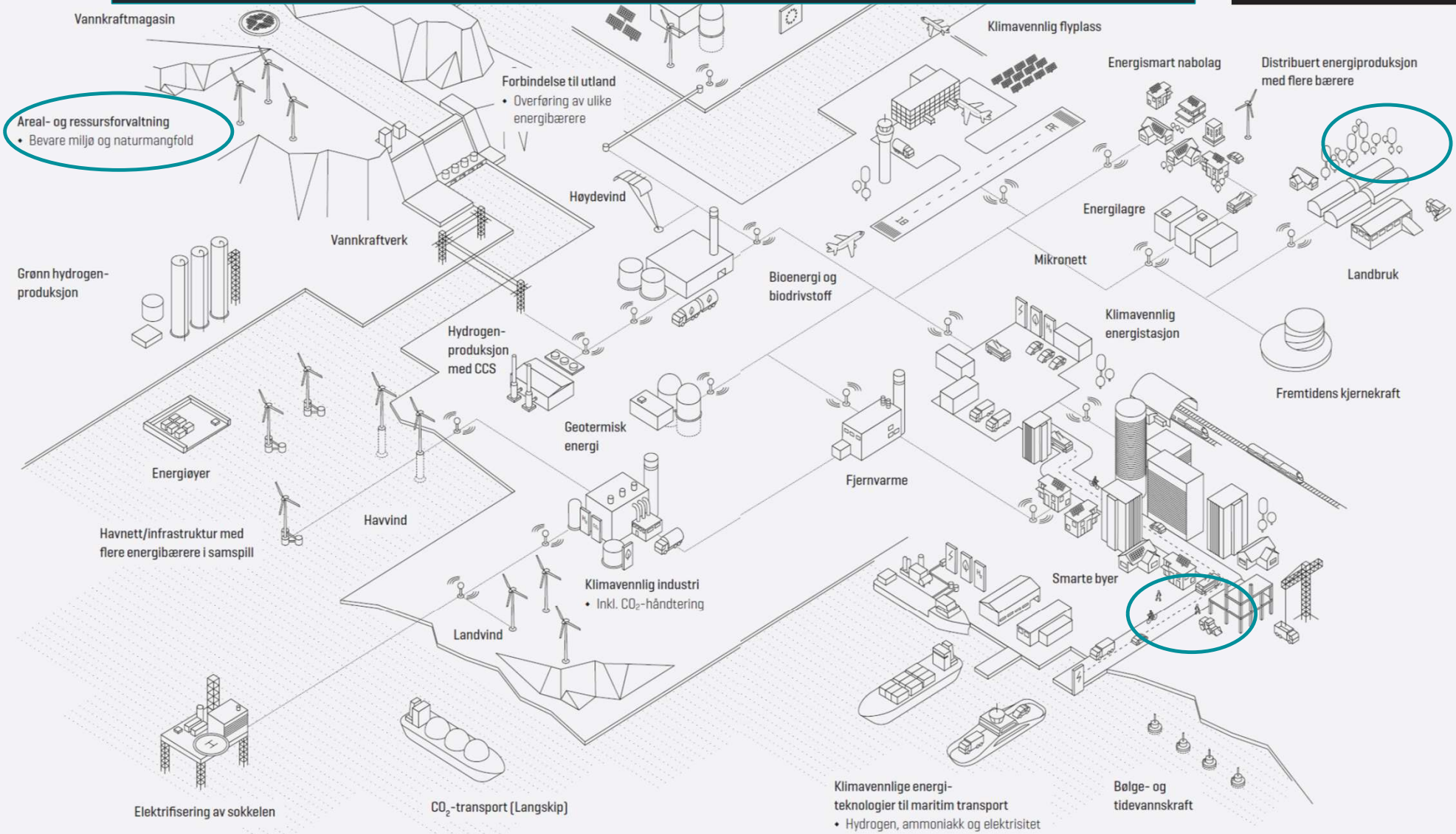
- Norge:
 - ▶ 11,5 % villmark (INON)
 - ▶ >20% av vurderte arter på rødlista
 - ▶ 2/3 av store elver er regulert
 - ▶ Ca 1/3 av ferskvannsforekomster har ikke tilfredsstillende økologisk tilstand
- Påvirkningsfaktorer
 - ▶ Habitat-endringer!
 - ▶ Fremmede arter, forurensing, overbeskatning, klimaendringer
 - ▶ Skogbruk/jordbruk, infrastruktur, **fornybar energi**, gruvedrift, rekreasjon

Bærekraft + klima + natur = sant

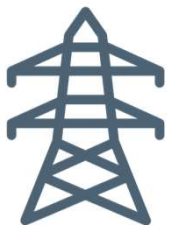
- Intakt natur er verdens største karbonlager og verdens beste karbonfangstsystem

«Fremtidens digitaliserte, fleksible og integrerte energisystem»

Energidilemma – krever nye løsninger

Fornybar energi skal bygges ut mye raskere og i større omfang

Erkjennelse av at arealer er en begrensa ressurs

Klare internasjonale forpliktelser til bærekraft.

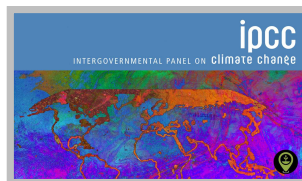
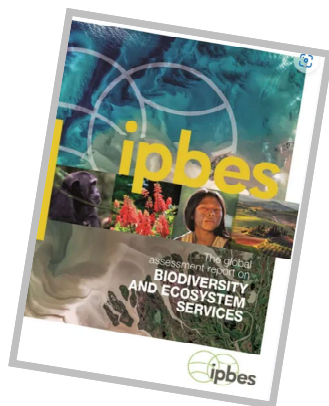
Manglende samsvar mellom nasjonale klima- og miljømål og praktisk virkelighet.

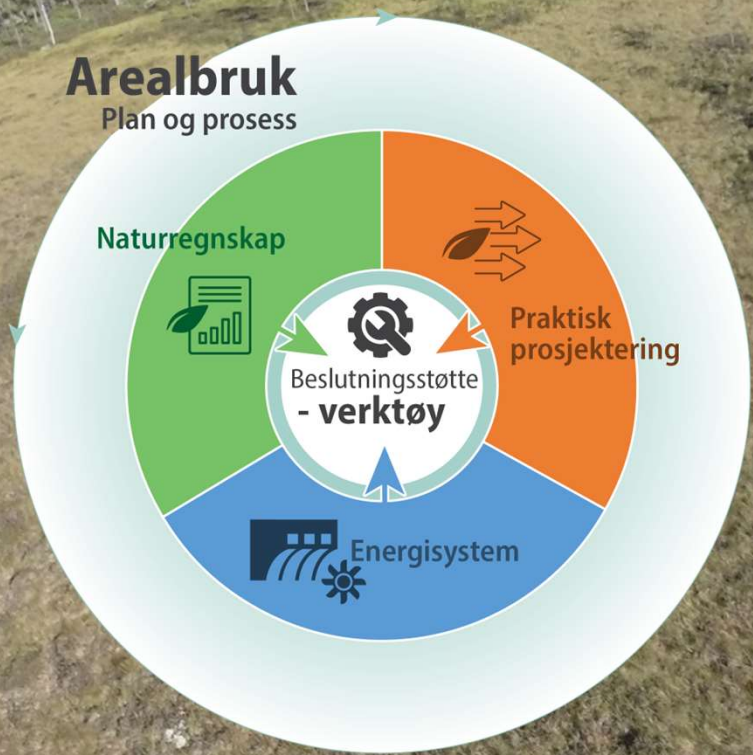

Energisektoren trenger økt legitimitet

www.nina.no

UNNGÅ (nye naturinngrep)

Lokalisering (smart arealbruk)

Kjenne til og unngå spesielle verdier

Få opp alternative løsninger

Vær gjerrig på areal

Utnytte allerede forringede arealer

Kartlegge «grå areal»

Ingen tiltak

Underlige tiltak

Skadelige tiltak

AVBØTE (minimere skadeomfang)

August 2012

September 2013

September 2018

Reparere ødelagt natur

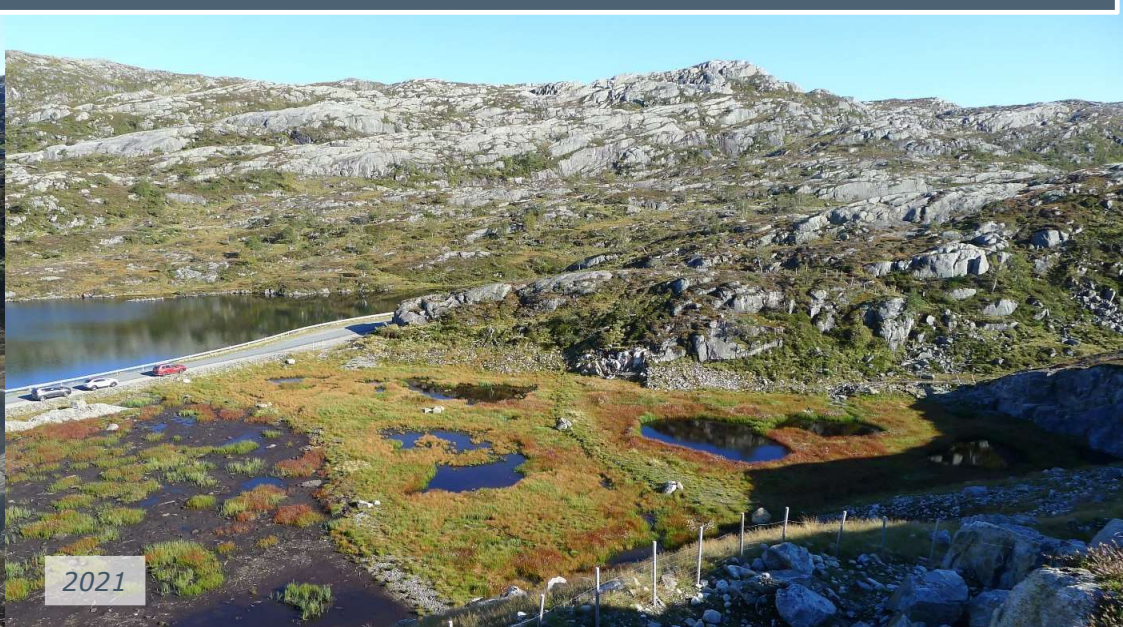
- Reparere etter midlertidige anlegg
- Reparere etter avsluttet drift

Kompensere tap av natur

- Restaurere et annet sted
- Lage ny natur
- Naturpositiv???

RESTAURERE og KOMPENSERE

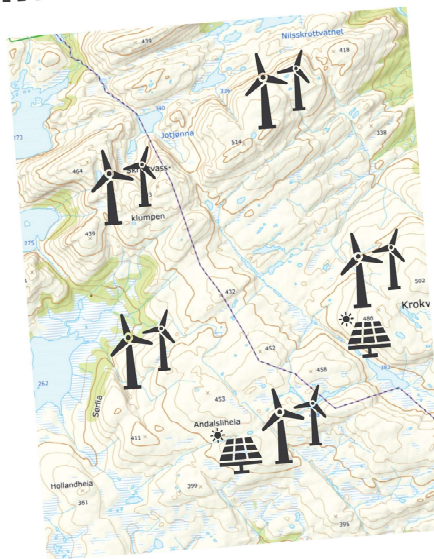

Verktøy for framtidens energiplanlegging

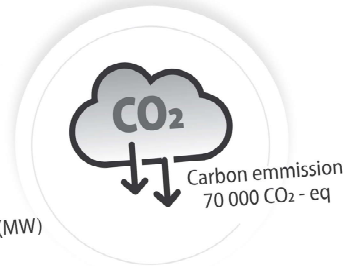
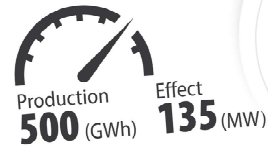

Decision support system

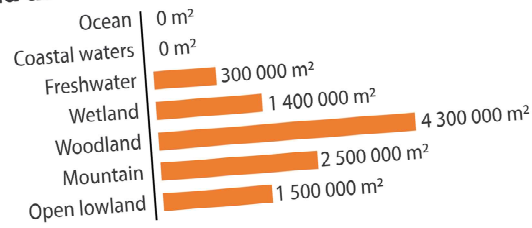
Renewable energy park 1

Number of turbines: 20
Number of solar panels: 30

Land use: 10 000 000 m²

Grafikk: Eva Strømsdal/NINA

Samarbeid om ny kunnskap for nye løsninger

- Bærekraft+natur+klima er sant
- Det skal lønne seg for næringslivet å ta vare på natur
- Det er smart å være god på natur